

ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ТВОРЧЕСТВО

МОДУЛ 2

С МИСИЯ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯ УМ

„Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в него.“

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Цели на обучението:

- Да разбере и да може да обясни същността на изследването и неговото приложение при създаването или поддържането на бизнес
- За да разработите стойността на иновациите в управлението на предприятие и да можете да ги прилагате във вашата компания/бизнес
- Критичен преглед и прилагане на общите начини, по които креативността може да се използва в бизнеса/компанията/предприятията

ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ТВОРЧЕСТВО

НА ЕКСПЕДИЦИЯ КЪМ
ДИНАМИЧЕН РАСТЕЖ

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Разчупване на леда

Пред вас има платно на карта на света

Къде бихте предпочели да бъдете? Посочете мястото/държавата/региона и поставете лепкава бележка върху него.

На сцената

Споделете с останалите
защо и какви емоции
предизвиква това у вас.

ТЕМИ

1.
Проучване

2.
Иновации

3.
Творчест
во

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Преглед на темата

- Когато става въпрос за изследване, има изобилие от гледни точки за това как може да се разглежда, като например:
- Изследването е систематично проучване и проучване на материали, източници и т.н., за да се установят факти и да се достигнат до нови заключения.
- Това също е опит за откриване на нови или съпоставяне на стари факти и т.н. чрез научно изследване на даден предмет или чрез курс на критично изследване.

ТЕМА 1

Преглед на темата

- „Иновацията е основен процес, свързан с обновяването на това, което организацията предлага (нейните продукти и/или услуги) и начините, по които ги генерира и доставя.“ (Тид, Бесант и Павит, 2005 г.)
- НА КАКВО Е „Кръстникът“. ПРОУЧВАНИЯ ЗА ИНОВАЦИИ (Йозеф Шумпетер)
КАЗВА: „Предприемачите ще се стремят да използват технологични иновации – нов продукт/услуга или нов процес за производството им – за да получат стратегическо предимство.“
„Творческо разрушаване“: постоянно търсене за създаване на нещо ново, което едновременно разрушава старите правила и установява нови – всичко това е водено от търсенето на нови източници на печалба.

ТЕМА 2

Преглед на темата

- “Творчеството е изобретяване, експериментиране, израстване, поемане на рискове, нарушаване на правилата, правене на грешки и забавление.” Мери Лу Кук

- „Креативността включва излизане от установените модели, за да погледнем на нещата по различен начин.” Едуард де Боно

- Както се вижда от дефинициите по-горе, тук ще научите каква е рамката за прилагане на творчески техники. Чрез много практика ще бъдат усвоени инструменти за разминаване и сближаване за намиране на нови идеи и използване на различни техники за изграждане на концепции от идеите. Обучаемите ще научат специфични трикове за упражняване на контрол над идеята като фасилитатори. Те също така ще развият собственост върху инструментариум от творчески техники, които да се използват в различни процеси за решаване на индивидуални, както и на екипни изявления за проблеми в ежедневната работна среда.

ТЕМА 3

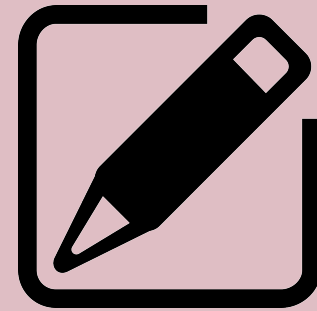

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Време за практика!

- Една практическа дейност, която обучаемите могат да извършат, за да приложат на практика това, което са научили в този модул:
- - Разработка на новаторска бизнес идея в продуктовата кутия – измисляне на нова идея/услуга и създаване на процеса с помощта на изследователски, иновационни и творчески техники и практики.

Обобщение

Този модул е предназначен за жени предприемачи. Това е модул за тези, които биха искали да развият и/или да поддържат своята бизнес идея, използвайки научни изследвания, иновации и креативност.

Модулът е проектиран като набор от динамични и съвместни творчески сесии, в които е вложено критично и творческо мислене.

Форматът на модула е експериментален и интерактивен, заедно с дискусии, индивидуални и екипни упражнения. Участниците ще получат набор от слайдове и шаблони за работа. Ресурси за задълбочаване на разбирането и практиката ще бъдат споделени за по-нататъшно проучване.

WE GET ЖЕНСКО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО : ОТКРИВАНЕ НА НОВИ ПЕРСПЕКТИВИ

wegetproject@gmail.com

we-get.eu

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

ИЗСЛЕДВАНИЯ

ТЕМА 1

Тази снимка от неизвестен автор е лицензиран под CC BY-SA

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Какво е изследване?

- **изследвания.1.** а. систематичното проучване и проучване на материали, източници и т.н., за да се установят факти и да се достигнат до нови заключения. б. **стре**меж за откриване на нови или съпоставяне на стари факти и т.н. чрез научно изследване на предмет или чрез курс на критично изследване.

Тази снимка от неизвестен автор е лицензиран под [CC BY-SA](#)

[Определянето на новост и оригиналност]

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Как изследванията могат да помогнат?

Тази снимка от неизвестен автор е лицензиран под [CC BY](#)

Изследването е това, което правим, когато имаме въпрос или проблем, който искаме да разрешим

Може би вече мислим, че вече знаем отговора на нашия въпрос

Може да мислим, че отговорът е очевиден, дори здравият разум

Но докато не подложим проблема си на строг научен контрол, нашето „знание“ остава малко повече от догадки или в най-добрия случай интуиция.

Практически изводи

Тази снимка от неизвестен автор е лицензиран под [CC BY](#)

Първият приоритет е да формулирате въпроса си

Тогава измислете как ще отговорите

Как са отговорили другите?

Как вашето предложение се вписва в това, което другите са направили?

Как ще разберете, когато сте отговорили?

След това можете да представите своя отговор

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Как започват проучването?

Тази снимка от неизвестен автор е лицензиран под CC BY

Дефинирайте своя проблем/въпрос

Разгледайте добрите практики във вашата област

Направете го в сътрудничество (с партньори, заинтересовани страни, други жени предприемачи)

Обмислете резултатите и измислете нов въпрос

Упражнение – кой е най-добрият начин да достигнете до клиентите си?

Проведете същото интервю с някои от вашите клиенти, някои от вашите партньори, някои от вашите спонсори/заинтересовани страни и някои от вашите служители (ако има такива)

Какво ценят клиентите най-много във вашия продукт/услуга и защо?

Как вашите клиенти достигат до вас (уебсайт, форум, социални медии и т.н.)?

Има ли нещо, което правите като компания/бизнес, след като клиентите са закупили вашия продукт/услуга и ако да – какво и ако не – какво бихте искали евентуално да направите (последваща грижа)?

Какво биха искали вашите клиенти да направите повече за тях по отношение на комуникацията, как и защо?

Какви уеб медии, социални медии и т.н. използвате, за да поддържате непрекъснат контакт с клиентите си?

Има ли повече допирни точки, които можете да създадете за клиентите си и как?

ИНОВАЦИЯ

ТЕМА 2

Тази снимка от неизвестен автор е лицензиран
под CC BY-SA

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

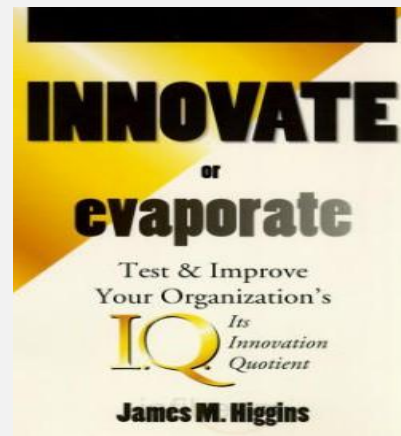
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Дефиниции на иновациите

Иновацията е процес на създаване **нещо ново**, което има **значителна стойност** на индивид, група, индустрия или общество.

-- Джеймс Хигинс

Amazon.com

Иновацията е изкуството, науката и дисциплината за намиране, разработване и **превръщане на идеи в бизнес растеж**.

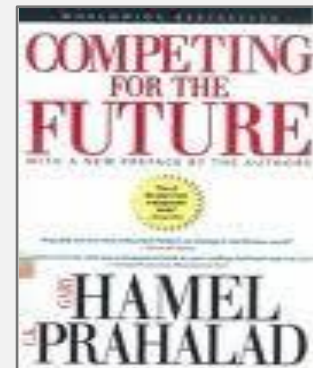
-- Суриндер Кумар, главен директор по иновациите

<https://unsplash.com/s/photos/wrigley>

Капацитетът за преосмисляне на съществуващия бизнес модел по начини, които **създаване на нова стойност за клиенти и заинтересовани страни** предимство пред конкуренцията.

-- Хамел и Прахалад

https://www.goodreads.com/en/book/show/134756.Competing_for_the_Future

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

ИНОВАЦИЯ

**Нови неща,
които добавят
стойност**

**Продукти, услуги, процеси,
бизнес модели**

за...

**Потребители, клиенти,
партньори, служители,
общности и др.**

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Видове иновации

Упражнението за 20 минути

Развитие

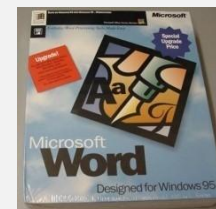
- Контекстът е следният – току-що получихте новината, че ще бъдете един от основните лектори на Innovation Business Forum 2023 и имате възможност да представите своя бизнес и научените уроци.
- Сега трябва да подготвите 2-минутна презентация за това, за което ще бъде вашата реч.

Внедряване

- Запишете представянето си като видео.
- Споделете видеоклипа с връзка към YouTube с вашите връстници.
- Обмислете го заедно и вижте какви иновативни аспекти успяхте да докоснете и какво все още може да се подобри и как.

Класически пример за разрушителна иновация

OUR STARTUP IDEA
IS LIKE UBER
MEETS WARBY PARKER
MEETS BIRCHBOX
MEETS SNAPCHAT
MEETS ETSY
MEETS SOMETHING WE
HAVEN'T THOUGHT OF YET.

YOU HAD US AT
"LIKE UBER."

© marketoonist.com

Тази снимкаот неизвестен автор е лицензиран подCC BY-SA

Колко разрушителен е вашият бизнес?

Ами ако се управлява от
мъж? Какви
разлики/прилики можете
да изброите?

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

ИЗПОЛЗВАЙТЕ РАМКата ЗА ИНОВАЦИИ КАТО КОНТРОЛЕН СПИСКЪК, ЗА ДА ВИДИТЕ КОЛКО ИНОВАТИВЕН ВЕЧЕ Е/МОЖЕ ДА СТАНЕ ВАШИЯТ БИЗНЕС (започнете отдолу)

ТВОРЧЕСТВО

ТЕМА 3

Тази снимкаот неизвестен автор е лицензиран подCC BY-SA

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

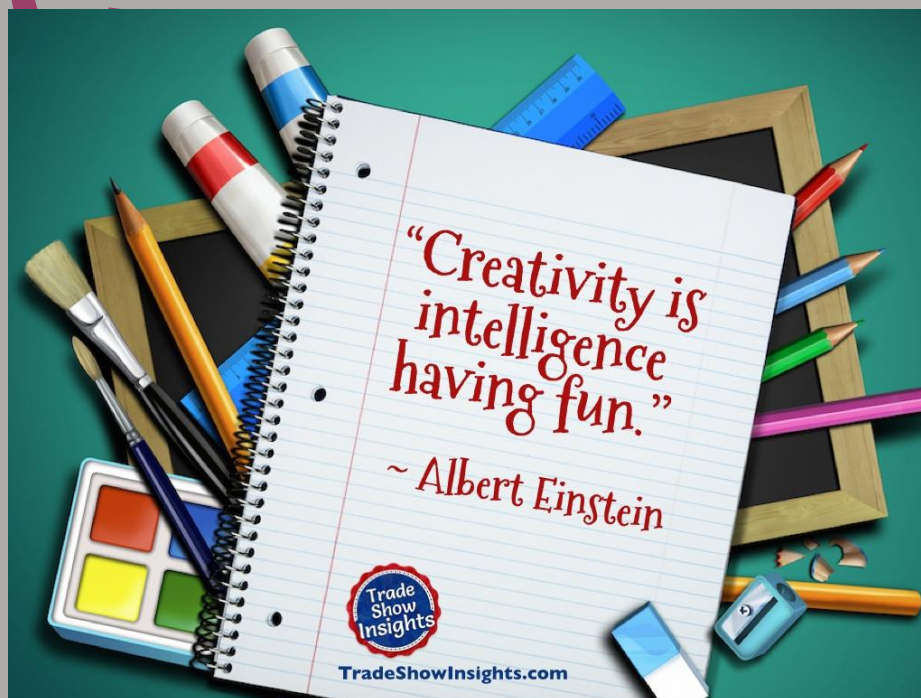
"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Творчество ТО Е

Тази снимкаот неизвестен автор е лицензиран подCC BY-SA

Тази снимкаот неизвестен автор е лицензиран подCC BY-NC-ND

Тази снимкаот неизвестен автор е лицензиран подCC BY

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Какво казват академичните среди?

„Креативността е резултат от взаимодействието на система, съставена от три елемента:

- култура, която съдържа символични правила,
- човек, който внася новост в символичната област,
- и поле от експерти, които признават и утвърждават иновация

Mihály Csíkszentmihályi

„Креативността е способността да се генерират нови и ценни идеи за продукти, услуги, процеси и процедури“ Мартинс и Тербланш

„Креативността е способността да се произвежда работа, която е едновременно нова (т.е. оригинална) и подходяща (т.е. полезна)“

Щернберг

„Креативността е набор от качества на продукти или реакции, които се оценяват като креативни от съответните наблюдатели.“ Амабиле

А какво ще кажете за другите?

„Да си креативен означава да виждаш същото като всички останали, но да мислиш за нещо различно“ Анонимен

Творчеството е изобретяване, експериментиране, израстване, поемане на рискове, нарушаване на правилата, правене на грешки и забавление." Мери Лу Кук

„Креативността означава да си позволиш да правиш грешки. Изкуството е да знаеш кои да запазиш.“ Скот Адамс, американски карикатурист

"Всеки акт на сътворение е преди всичко акт на унищожение." Пабло Пикасо
"Създаването на новото или пренареждането на старото по нов начин." Майк Ванс, Walt Disney Corporation

„Креативността включва излизане от установените модели, за да погледнем на нещата по различен начин.“ Едуард де Боно

Творчеств ото е... състояние на ума

Джеф
Маре

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Въпрос

Какви творчески модели за подражание имаш?

Можете ли да се оприличите на някого? Защо?

Велики умове

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Решаване на проблем чрез генериране на идеи

може да се направи по повече начини:

*традиционното логическо
мислене, също известно като*

вертикално мислене:

*то е **селективен***

*(и някак лесно, защото
сте обучени да го използвате)*

*креативно мислене
или*

странично мислене:

*то е **генеративен***

*(и някак трудно, защото
ти си бил обучен да не го
използваш)*

*те са **допълващи се** ,не противоположности*

От съществено значение за творчеството

ОТВОРЕНИ
ПРЕДИЗВИ
КАТЕЛСТВА

ИЗСЛЕДВАТ
ЕЛСКО
ПОВЕДЕНИ
Е

НАГРАДАТА
Е В
ПРОЦЕС

ТВОРЧЕСКИ ТЕХНИКИ В ГРУПОВИТЕ ПРОЦЕСИ

УЛЕСНЯВАЙТЕ, ДИСКУТИРАЙТЕ,
БРЕЙНСТОРМ, ГЕНЕРИРАЙТЕ И
ОЦЕНЯВАЙТЕ ИДЕИ, СЪЗДАВАЙТЕ И
ПРОЕКТИРАЙТЕ

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Същност та на Световно то кафене

Целта на всяко World Café е да улесни диалога в голяма група.

Първото World Café беше спонтанен резултат от среща в къщата на Браун и Айзък в Калифорния през 1995 г.

Според неговите основатели това е „повече от метод, процес или техника – това е начин на мислене и да бъдем заедно, произтичащ от философия на разговорно лидерство”.

- Световното кафене е базирано на седем принципа на проектиране:

- (1) определяне на ясен контекст (т.е. причината и целта на срещата трябва да са ясни);
- (2) създаване на гостоприемно пространство;
- (3) проучване на въпроси, които имат значение;
- (4) насърчаване на приноса на всеки;
- (5) свързване на различни гледни точки;
- (6) слушане заедно за модели и прозрения;
- (7) споделяне на колективни ОТКРИТИЯ.

<https://unsplash.com/s/photos/coffee>

Световно кафене

Платното на идеята

инструмент за проектиране, който помага на участниците в семинара да изразят своята история(разказаната история не е непременно на краен потребител на конкретната услуга);

препоръчително е да се включат членове на персонала/служители на доставчика на услугата и евентуално други заинтересовани страни

Това е инструмент за описание, анализ и (първа стъпка за) решаване на проблеми.

www.shutterstock.com · 2161707897

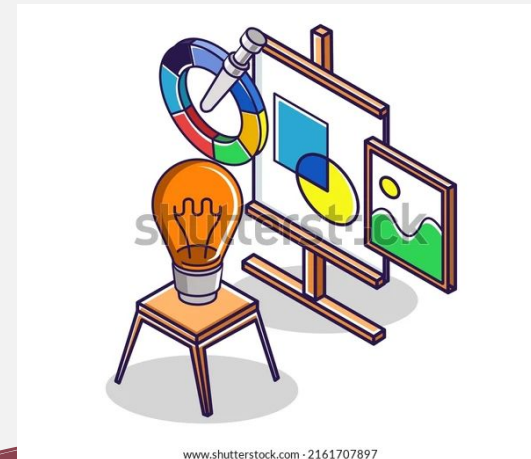

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Платното на идеята

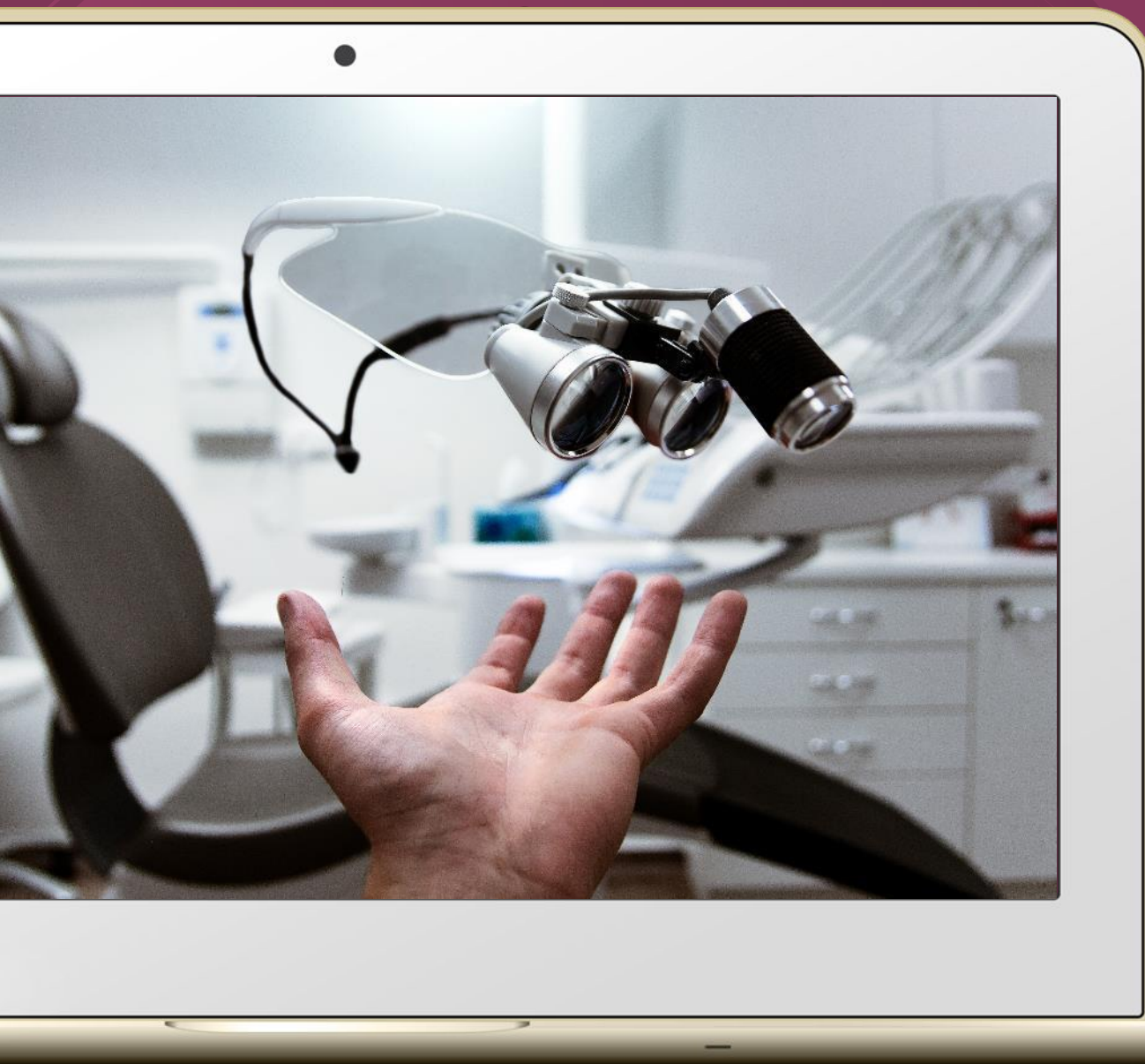
Платното с идеи е голямо платно (или лист хартия), което приканва участниците да разкажат своята история, като ги моли да измислят заглавие/слоган за историята, описание на героите от историята, сюжет, финална сцена, акценти, драми, щастлив край и дори реквизит.

Това е итеративен процес:

реквизитите се добавят или премахват в зависимост от драмите и акцентите. Героите могат да се добавят или отхвърлят в процеса и т.н.

Предлага възможност да представят и сравняват различни концептуални посоки ясно и лесно.

ВЪПРОСИ?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."

Препратки

- ❖ Tidd, J., Bessant, JR, & Pavitt, K. 2005. Управление на иновациите: Интегриране на технологични, пазарни и организационни промени. Хобокен: Уайли.https://manybooks.org/download/managing_innovation_john_tidd.pdf
- ❖ Hohmann, L., 2006, Иновационни игри: Създаване на пробивни продукти чрез съвместна игра. ISBN 9780321437297
- ❖ Duan Wu и Chenxi Yao, 2018 г. Изследване на възможностите за иновации в бъдещия дизайн на музеите. Сборник на конференцията Cumulus Wuxi 2018 – Дифузен преход и възможности за проектиране, 204-219:http://www.cumulusnottingham2016.org/wp-content/uploads/2015/08/OS919_Cumulus_publication_Final_260117.pdf
- ❖ Насърчаване на жените предприемачиhttps://ec.europa.eu/growth/smes/supporting-entrepreneurship/women-entrepreneurs_en
- ❖ Творчество: Необходимостта от игра на преструвки в развитието на детето. (nd). Постът за творчество. Изтеглено на 14 май 2014 г. отhttp://www.creativitypost.com/education/the_need_for_pretend_play_in_child_development
- ❖ <https://www.coursera.org/learn/creative-thinking-techniques-and-tools-for-success>
- ❖ https://www.ownr.co/blog/what-is-entrepreneurship/#Entrepreneurship_Definition
- ❖ Всички изображения имат или местоположението, откъдето са извлечени, или са лични снимки или

thank
you

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WE GET project n. 2020-1-NL01-KA204-064559

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein ."